Euroopa Parlament
2024-2029

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2025/2085(INI)

17.6.2025

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: arengukomisjon

humanitaarabi kohta polükriisi ajal – meie põhimõtete kinnitamine mõjusamaks ja ambitsioonikamaks reageerimiseks humanitaarkriisidele (2025/2085(INI))

Arvamuse raportöör: Lina Gálvez

PA_NonLeg

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon esitab arengukomisjonile kui vastutavale komisjonile järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 5 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse ELi soolise võrdõiguslikkuse kolmandat tegevuskava (GAP III) aastateks 2021–2025,

Or. en

Muudatusettepanek 2

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Aa. arvestades, et humanitaarabi nõudvates olukordades elavaid naisi ja tütarlapsi mõjutab suur sooline ebavõrdsus, nagu piiratud juurdepääs ressurssidele, sealhulgas toidule, samuti haridusvõimaluste, töö ning seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud õiguste puudumine, ning suurem soolise vägivalla risk;

Or. en

Muudatusettepanek 3

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ba. arvestades, et polükriis on samal ajal aset leidvate kriiside keerukas ja

omavahel seotud kogum[1a]***; arvestades, et vaesus, seksuaalvägivald, humanitaarkriisid, kliimamuutused, konfliktid, äärmuslus, terrorism, sõjad ja toidunappus mõjutavad ebaproportsionaalselt naisi ja tütarlapsi kogu maailmas; arvestades, et seetõttu on ka lapsed haavatavamad;***

[1a] ***https://policy-lab.ec.europa.eu/news/unraveling-polycrisis-foresight-and-innovation-2025-03-26_en.***

Or. en

Muudatusettepanek 4

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Bb. arvestades, et naistevastane vägivald kõigis oma vormides (füüsiline, seksuaalne, psühholoogiline, majanduslik ja küberkujul) on inimõiguste rikkumine, naiste äärmuslik diskrimineerimine ja üks peamisi takistusi soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel;

Or. en

Muudatusettepanek 5

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Bc. arvestades, et USA-poolse rahastuse külmutamine on oluliselt häirinud humanitaartegevust, takistades projektide elluviimist, piisavate töötajate tagamist ning suutlikkust toetada naisi ja tütarlapsi, ning sellel on eriti negatiivne

mõju naiste osalemisele humanitaarabi andmises; arvestades, et soolisse võrdõiguslikkusesse investeerimine päästab humanitaarkriisis inimelusid; arvestades, et on tõendeid selle kohta, et sooteadlik humanitaarabi kavandamine annab suurt kasu, nimelt kaheksa USA dollarit iga investeeritud USA dollari kohta [1a]***;***

1a

https://www.unwomen.org/en/articles/facts-and-figures/facts-and-figures-humanitarian-action.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Bd. arvestades, et kohalikud ja riiklikud naiste juhitavad ja naiste õigusi kaitsvad organisatsioonid, samuti kriiside tõttu kannatavad naised ja tütarlapsed, keda need organisatsioonid toetavad, on ühed neist, keda see kõige rängemini mõjutab;

Or. en

Muudatusettepanek 7

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Be. arvestades, et 2022. aastal komisjoni vastu võetud uue ELi ülemaailmse tervishoiu strateegia kohaselt on ülemaailmne tervishoid ELi välispoliitika tähtis tugisammas ja

strateegia „Global Gateway“ investeerimisprioriteet;

Or. en

Muudatusettepanek 8

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. juhib tähelepanu sellele, et humanitaarkriisid sageli süvendavad olemasolevat soolist ebavõrdsust ja levinud diskrimineerivaid ühiskondlikke norme ning see piirab veelgi naiste ja tütarlaste võimalusi esmatähtsate teenuste saamisel, nende õiguste täielikku kasutamist ja isiklikku autonoomiat;

Or. en

Muudatusettepanek 9

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1b. on mures tagasilöökide pärast, mis on tabanud soolist võrdõiguslikkust ja rahvusvahelist inimõiguste raamistikku, mille eesmärk on kaitsta haavatavas või tõrjutud olukorras olevaid naisi ja tütarlapsi kogu maailmas, sealhulgas LGBTIQ+-inimesi; väljendab muret naiste suguelundite moonutamise jätkuva tava pärast ja avaldab kaastunnet ohvritele;

Or. en

Muudatusettepanek 10

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1c. on mures selle pärast, et inimõiguste rikkumised ja sooline vägivald on konfliktiolukordades jätkuvalt laialt levinud, samal ajal kui ennetustöö ja üleelanute toetamine ning õiguskaitse kättesaadavus on endiselt ebapiisavad; väljendab muret selle pärast, et naiste juhitavad ja naiste õigusi kaitsvad organisatsioonid kardavad vähenevate teenuste kontekstis, et soolise vägivalla suhtes ei pruugita võtta meetmeid või et selle raskusaste võib süveneda;

Or. en

Muudatusettepanek 11

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1d. rõhutab, et kooskõlas rahvusvahelise humanitaarõigusega on EL pühendunud selle tagamisele, et humanitaarkriisidest mõjutatud naised ja tütarlapsed saaksid takistusteta kasutada reproduktiiv- ja emade tervishoiu teenuseid osana nende kaitstud õigusest hädavajalikule arstiabile ning võrdsest integreerimisest esma- ja teise tasandi tervishoiu süsteemi;

Or. en

Muudatusettepanek 12

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*

1e. nõuab tõhusamaid koordineeritud meetmeid ja ulatuslikke investeeringuid, et saavutada üldine tervisekindlustus, eelkõige haavatavas olukorras olevate inimeste ning haavatavate elanikkonnarühmade ja piirkondade, sealhulgas vähemuste, naiste ja tütarlaste ning puuetega inimeste puhul;

Or. en

Muudatusettepanek 13

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5a. väljendab heameelt soolise võrdõiguslikkuse kontaktisikute suureneva arvu ja nende ametikoha ametlikuks muutmise üle, võttes arvesse, et 99 %-l ELi delegatsioonidest ja 87 %-l peakorteri talitustest on nüüd soolise võrdõiguslikkuse kontaktisik; osutab sellele, et humanitaarabiga ning soolise võrdõiguslikkuse ja vanuse teemaga tegelevad kontaktpunktid aitavad jätkuvalt keskenduda soolise vägivalla ennetamisele ja sellele reageerimisele;

Or. en

Muudatusettepanek 14

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	11a. kutsub komisjoni üles tagama soolist võrdõiguslikkust ja naiste õigusi käsitlevate Euroopa programmide ning nende küsimustega tegelevate organisatsioonide korrapärase, piisava ja jätkusuutliku rahastamise, kuna abi

vähendamine kahjustab oluliselt juurdepääsu elupäästvatele teenustele, mida osutavad naiste juhitavad ja naiste õigusi kaitsvad organisatsioonid;

Or. en

Muudatusettepanek 15

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	11b. peab kahetsusväärseks USAIDi pakutava rahastuse tühistamist ja tunnistab selle laastavat mõju ülemaailmse kogukonna eesmärgile saavutada sooline võrdõiguslikkus ning võimestada kõiki naisi ja tütarlapsi;

Or. en

Muudatusettepanek 16

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12a. rõhutab, et humanitaarkriisides mõjutab esmatähtsate teenuste osutamise lakkamine ebaproportsionaalselt naisi ja tütarlapsi ning sageli jäävad just nende põhivajadused esimesena rahuldamata, isegi kui neilt eeldatakse teenuste osutamisel esinevate lünkade täitmist, näiteks võttes enda kanda suurema hoolduskohustuse ning tagades toidu ja veega kindlustatuse;

Or. en

Muudatusettepanek 17

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12b. nõuab selle tagamist, et naistel ja tütarlastel oleks pidev juurdepääs sissetulekule, toidule ja turvalisele keskkonnale, ning tunnistamist, et selle hädavajaliku puudumine suurendab märkimisväärselt soolise vägivalla, ärakasutamise ja selliste kahjulike tavade riski nagu varajane abielu, seksi müümine ja ränne ohtlike rändeteede kaudu;

Or. en

Muudatusettepanek 18

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	14a. kutsub komisjoni üles säilitama olemasolevaid partnerlusi naiste juhitavate ja naiste õigusi kaitsvate kohalike organisatsioonidega ning juhul, kui muudatused on hädavajalikud, tagama õigeaegse ja läbipaistva teabevahetuse, et toetada väärikat ja kahju vähendavat üleminekut ning teenuste jätkumist;

Or. en

Muudatusettepanek 19

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 18 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	18a. tuletab meelde, et EL peab lõimima humanitaar- ja arenguabi, et reageerida mõjule, mida kriisid ja

konfliktid avaldavad kõige haavatavamatele õpilastele, nagu tütarlapsed ja noored naised;

Or. en

Muudatusettepanek 20

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 18 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	18b. kinnitab veel kord, et ELi ülemaailmses tervishoiu strateegias keskendutakse terviseprobleemide algpõhjustega tegelemisele, kusjuures eritähelepanu pööratakse naiste, laste ja noorte vajadustele ja õigustele, sealhulgas üldisele juurdepääsule seksuaal- ja reproduktiivtervishoiule ja -õigustele; kordab, et selle tagamine, et naistel on juurdepääs tervishoiule ja psühhosotsiaalsele toele, on hädaabi andmise ja taastamispüüdluste oluline osa ning humanitaarabi, arengupoliitika ja rahuloome seostatud lähenemisviisi prioriteet;

Or. en

Muudatusettepanek 21

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 19 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	19a. nõuab, et EL ja liikmesriigid seaksid esmatähtsale kohale naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava rakendamise, tagades seejuures naiste õiguste ja soolise perspektiivi lõimimise välis- ja julgeolekupoliitikasse, humanitaarabi andmisse ja arengukoostöösse; rõhutab, kui oluline on ELi naiste, rahu ja

julgeoleku tegevuskava uuendada ning tegeleda avalikult mis tahes vastuseisuga, mida see kava võib maailmas leida[1a]***;***

[1a] ***https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/769691/IUST_BRI(2025)769691_EN.pdf.***

Or. en

Muudatusettepanek 22

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 21

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
21. rõhutab naiste väga tähtsat rolli humanitaartegevuses; peab kahetsusväärseks, et naiste juhitavad kohalikud organisatsioonid on üks nendest, mida hiljutised välisabikärped on kõige rohkem mõjutanud, ning innustab nendega humanitaarabi kavandamisel paremini koostööd tegema[7];	21. rõhutab naiste väga tähtsat rolli humanitaartegevuses; peab kahetsusväärseks, et naiste juhitavad kohalikud organisatsioonid on üks nendest, mida hiljutised välisabikärped on kõige rohkem mõjutanud, ning innustab nendega humanitaarabi kavandamisel paremini koostööd tegema[7]***; märgib kahetsusega, et peaaegu pooled (47 %) küsitletud naiste juhitavatest ja naiste õigusi kaitsvatest organisatsioonidest eeldavad, et nad lõpetavad järgmise kuue kuu jooksul oma tegevuse, kui rahastamine jääb praegusele tasemele, rohkem kui kolmandik (35 %) on jätkuvalt ebakindlas olukorras, suutmata oma tööd planeerida või jätkata, ning ainult 18 % leiavad, et nad suudavad rohkem kui ühe aasta oma tegevust jätkata***[7a];
[7] „Humanitarian funding cuts threaten women's rights: What's at stake and how to help" (Humanitaarabi rahastamise kärped ohustavad naiste õigusi. Mis on kaalul ja kuidas aidata?), ÜRO naiste õiguste agentuur, 13. mai 2025, https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/humanitarian-funding-cuts-threaten-	[7] „Humanitarian funding cuts threaten women's rights: What's at stake and how to help" (Humanitaarabi rahastamise kärped ohustavad naiste õigusi. Mis on kaalul ja kuidas aidata?), ÜRO naiste õiguste agentuur, 13. mai 2025, https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/humanitarian-funding-cuts-threaten-

womens-rights-whats-at-stake-and-how-to-help.

womens-rights-whats-at-stake-and-how-to-help.

7a

https://www.unwomen.org/sites/default/files/2025-05/at-a-breaking-point-the-impact-of-foreign-aid-cuts-on-womens-organizations-in-humanitarian-crises-worldwide-en.pdf.

Or. en